

SPRAWOZDANIE
z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Białej Podlaskiej
za 2012 rok

Biała Podlaska, marzec 2013 r.

Spis treści

Spis treści	2
I. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE	4
1. Struktura organizacyjna.....	4
2. Kadra realizująca zadania pomocy społecznej.....	4
2.1. Zatrudnienie	4
2.2. Wykształcenie pracowników	6
2.3. Szkolenia pracowników i podnoszenie kwalifikacji zawodowych.....	6
II. DOCHODY I WYDATKI MOPS	8
1. Dochody MOPS	8
2. Wydatki MOPS.....	9
2.1. Wydatki ze względu na zakres finansowania zadania.....	9
2.2. Wydatki realizowane przez MOPS w 2012 r. z podziałem na formy wsparcia	9
2.3. Wydatki ponoszone z budżetu Miasta Biała Podlaska w 2012 r. merytorycznie nadzorowane przez MOPS	10
III. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ.....	10
1. Informacje ogólne	10
2. Osoby korzystające z pomocy społecznej.....	11
3. Zadania własne gminy.....	12
3.1. Schronienie, dożywianie	12
3.2. Zasiłki okresowe	13
3.3. Zasiłki celowe, specjalne zasiłki celowe.....	13
3.4. Praca socjalna.....	14
3.5. Usługi opiekuńcze	16
3.6. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności.....	16
3.7. Zasiłki stałe	17
3.8. Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne.....	18
4. Zadania zlecone gminy.....	18
4.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze	18
4.2. Środowiskowy Dom Samopomocy.....	19
4.3. Pomoc dla cudzoziemców	19
5. Zadania własne powiatu	19
5.1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych	20
5.2. Interwencja kryzysowa.....	20
5.3. Pomoc dla cudzoziemców	21

6. Projekt systemowy realizowany w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego	21
IV. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ	23
1. Rodziny zastępcze	23
2. Pomoc pełnoletnim wychowankom	24
3. Placówki opiekuńczo-wychowawcze	24
4. Mieszkanie chronione	24
5. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej	25
6. Zadania realizowane w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	25
7. Zadania realizowane przez Miasto Biała Podlaska na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	25
V. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z INNYCH USTAW	26
1. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej	26
2. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	27
3. Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej	29
VI. INNE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ MOPS W 2012 ROKU	32
Aktywny samorząd	32
VII. KONTROLE MERYTORYCZNO - FINANSOWE W MOPS ORAZ W JEDNOSTKACH PODLEGLYCH W RAMACH SPRAWOWANEGO PRZEZ MOPS NADZORU	33
1. Kontrole zewnętrzne	33
2. Kontrole wewnętrzne	34
3. Kontrole przeprowadzane przez MOPS	34
VIII. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ	34

I. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE

1. Struktura organizacyjna

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w roku 2012 działał na podstawie Statutu przyjętego uchwałą Nr XVIII/164/12 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 30 marca 2012 r. oraz Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego, jako załącznik do zarządzenia nr 2/2010 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej z dnia 6 kwietnia 2010 r.

MOPS jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej, podległą Radzie Miasta Biała Podlaska, powołaną do realizacji zadań własnych gminy i powiatu oraz zadań zleconych miastu przez administrację rządową.

Podstawowym aktem prawnym, na podstawie, którego działa MOPS, jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.).

Oprócz zadań wynikających z ww. ustawy MOPS realizuje również zadania określone w:

- ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 Nr 149, poz. 887 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. z 2005 r. Nr 267, poz. 2259 z późn. zm.)

Zadania ustawowe realizowane są przez:

- a) Dział Pomocy Środowiskowej;
- b) Dział Realizacji Świadczeń z Pomocy Społecznej;
- c) Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem;
- d) Dział Pomocy Osobom Niepełnosprawnym;
- e) samodzielne stanowisko d/s przeciwdziałania negatywnym zjawiskom w środowisku lokalnym;
- f) Dział Księgowości;
- g) Dział Administracyjny.

Ponadto przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonują:

1. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Biała Podlaska Nr 8/2002 z dnia 31 lipca 2002 r., któremu MOPS zapewnia obsługę kadrową, administracyjną i finansowo – księgową.
2. Miejski Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Biała Podlaska Nr 279/2011 z dnia 12 października 2011 r., - któremu MOPS zapewnia zaplecze lokalowe.

2. Kadra realizująca zadania pomocy społecznej

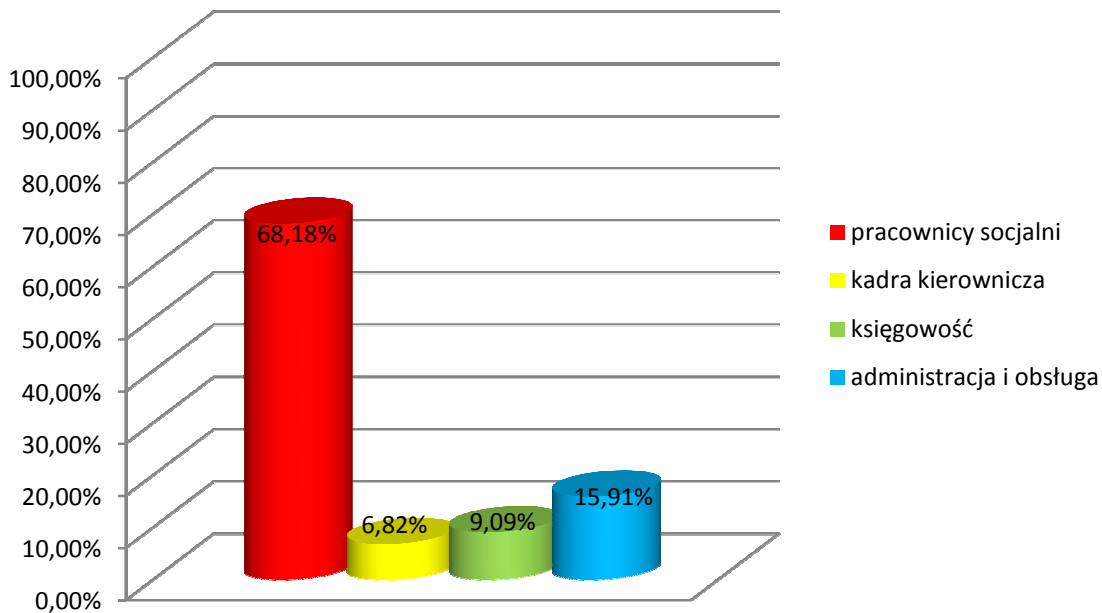
2.1. Zatrudnienie

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. zadania ustawowe realizowało 44 pracowników.

Struktura i stan zatrudnienia kadry MOPS przedstawiała się następująco:

- liczba etatów – 43 ½,
- liczba zatrudnionych pracowników – 44 osoby, w tym:

1. pracownicy socjalni – 30 osób, w tym:
 - 6 osób, na stanowisku starszego specjalisty pracy socjalnej;
 - 4 osoby, na stanowisku specjalisty pracy socjalnej;
 - 6 osób, na stanowisku starszego pracownika socjalnego;
 - 14 osób, na stanowisku pracownika socjalnego,
2. kadra kierownicza – 3 osoby,
3. księgowość – 4 osoby,
4. administracja i obsługa – 7 osób.

Zatrudnienie pracowników w poszczególnych grupach

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w roku 2012 zatrudniał 3 pracowników, w przeliczeniu na etaty - 2 ½.

Zgodnie z zapisem ustawowym (art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej) w ośrodku pomocy społecznej powinien być spełniony wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców.

Według danych Wydziału Ewidencji Ludności Urzędu Miasta Biała Podlaska, liczba mieszkańców Białej Podlaskiej zameldowanych na pobyt stały na dzień 31 grudnia 2012 r. wynosiła 57108 osób, a liczba zameldowanych na pobyt czasowy 2090 osób, co łącznie daje 59198 osób. Tak, więc na 1 pracownika socjalnego przypadało 1973 mieszkańców, wymóg ustawowy był spełniony.

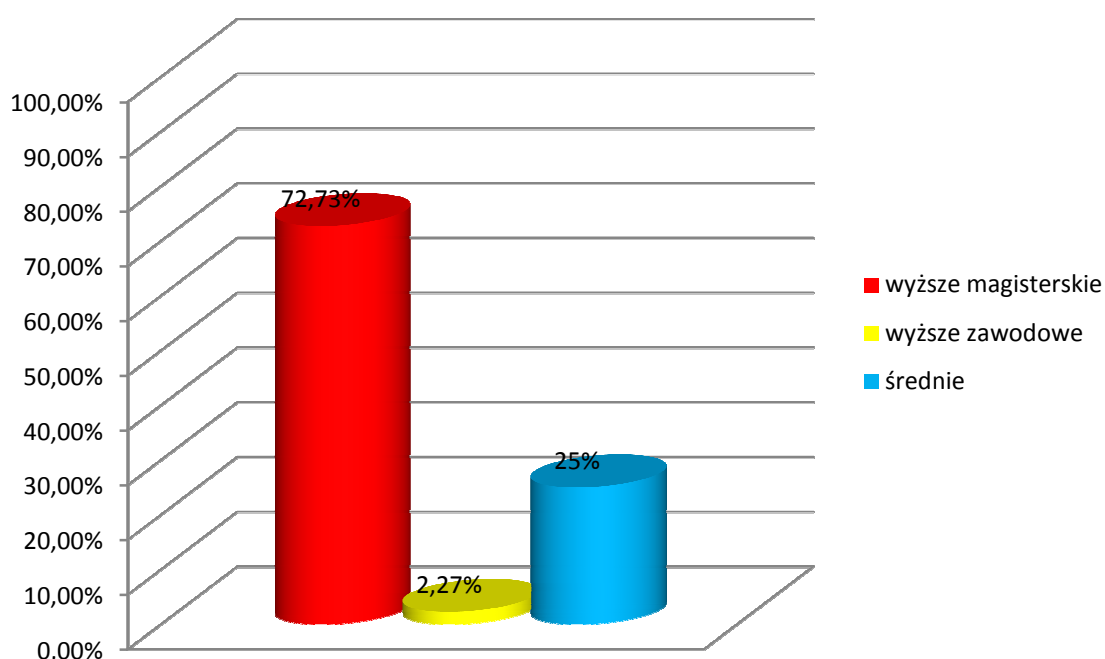
Zarządzeniem nr 293/11 Prezydenta Miasta Biała Podlaska z dnia 21 listopada 2011 r. MOPS został wyznaczony na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w pierwszym kwartale okresu sprawozdawczego przejął 2 pracowników administracyjno – obsługowych po zlikwidowanym Ośrodku Adopcyjno – Opiekuńczym w Białej Podlaskiej.

Pracownicy do upływu okresu wypowiedzianych im umów o pracę, stanowili dodatkowe wsparcie w realizacji zadań statutowych Ośrodka w Dziale Administracyjnym MOPS.

2.2. Wykształcenie pracowników

Wszyscy zatrudnieni w MOPS pracownicy spełniają wymogi kwalifikacyjne określone ustawą o pracownikach samorządowych oraz ustawą o pomocy społecznej. Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. poziom wykształcenia kadry MOPS kształtował się następująco:

- a) wykształcenie wyższe magisterskie - 32 osoby, w tym:
 - 8 osób dodatkowo wykształcenie podyplomowe;
 - 4 osoby dodatkowo specjalizacja w zawodzie pracownika socjalnego;
- b) wyższe zawodowe – 1 osoba;
- c) średnie – 11 osób, w tym:
 - 4 osoby dodatkowo specjalizacja w zawodzie pracownika socjalnego.

Wykształcenie zatrudnionych pracowników

Stawiane pracownikom merytorycznym wymagania ustawowe w zakresie posiadania kwalifikacji są ściśle przestrzegane. Kadra kierownicza posiada wymagane wykształcenie, pracownikom stwarza się warunki do podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

2.3. Szkolenia pracowników i podnoszenie kwalifikacji zawodowych

W roku 2012 pracownicy socjalni, kadra kierownicza, jak i pracownicy administracyjni doskonalili swój warsztat pracy uczestnicząc w licznych kursach i szkoleniach zawodowych podnoszących kwalifikacje i umiejętności zawodowe.

Przeważająca większość kursów, szkoleń, warsztatów, seminariów, w których brali udział pracownicy Ośrodka była bezpłatna, sfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach m. in. projektów systemowych Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Instytutu Rozwoju Służb Społecznych oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie.

Pracownicy socjalni brali udział w wyjazdowych szkoleniach z zakresu:

1. Nowe zadania powiatów i gmin wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej – 1 pracownik,
2. Skuteczność współpracy instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny w świetle nowych przepisów prawnych - 1 pracownik,
3. Rola pracownika socjalnego w systemie wspierania rodzin z dziećmi w środowisku lokalnym – 1 pracownik,
4. Optymalizacja działań wspierających w sytuacji pomocy narzuconej – co zrobić, aby klient chciał naszej pomocy? – 2 pracowników,
5. Francuski system pomocy i ochrony dzieci i młodzieży oraz ich rodzin – wizyta studyjna Paryż – 1 pracownik,
6. Pomoc i ochrona dzieci i młodzieży oraz ich rodzin – optymalne rozwiązania – 1 pracownik,
7. Procedury ubiegania się o wypłaty z rezerwy celowej budżetu państwa w związku ze zdarzeniami o znamionach klęski żywiołowej – 1 pracownik,
8. Konwent NGO – 1 pracownik,
9. Środowiskowe metody pracy socjalnej – Program aktywności Lokalnej – 2 pracowników,
10. Lider wśród pracowników socjalnych Powiatowych Zespołów d. s. Orzekania o niepełnosprawności – 1 pracownik
11. Model wolontariatu na rzecz integracji uchodźców – 1 pracownik,
12. Integracja azylantów, cudzoziemców ze statusem i ochroną uzupełniającą - wizyta studyjna Berlin – 1 pracownik,
13. Superwizja koleżeńska – 2 pracowników,
14. Identyfikacja potrzeb klientów pomocy społecznej i projektowania dla nich wsparcia aktywizacyjnego – 2 pracowników,
15. Nowe zadania i obowiązki gmin oraz służb wg nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – 2 pracowników,
16. Miasto w działaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie - 8 pracowników,
17. Budowanie lokalnego systemu wsparcia w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - 15 pracowników,
18. Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – 2 pracowników,
19. Forum psychiatrii środowiskowej – 2 pracowników,
20. Pomoc społeczna - dyskryminacja czy oparcie dla osób chorujących psychicznie – 2 pracowników,
21. Funkcjonalność systemu POMOST – 3 pracowników.

Kadra kierownicza Ośrodka uczestniczyła w szkoleniach podnoszących kompetencje zawodowe z zakresu:

1. Sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej - 1 osoba,
2. Prawidłowy model kontroli zarządczej w OPS – 1 osoba,
3. Pomoc społeczna – aktualne problemy – 2 osoby,
4. Prawidłowość działania OPS z punktu widzenia kontroli – 1 osoba,
5. Integracja azylantów, cudzoziemców ze statusem i ochroną uzupełniającą -wizyta studyjna Berlin – 1 pracownik,
6. Nowości i zmiany w prawie pracy w 2012 r. – 1 osoba,
7. Budowanie nowoczesnego sektora ekonomii społecznej na terenie województwa lubelskiego – 1 osoba,
8. Wspieranie rodziny i pieczy zastępcza z perspektywy zadań gminy – 1 osoba,
9. Nowe zadania gminy wynikające ze zmian w kpa, nowych przepisów wykonawczych oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej –1 osoba,
10. Ochrona danych osobowych w projektach POKL – 1 osoba.

Pracownicy administracyjni i księgowości doskonalili swoje umiejętności zawodowe w zakresie:

1. System POMOST – jako narzędzie funkcjonalne w OPS – 1 pracownik,
2. Nowości i zmiany w prawie pracy w 2012 r. – 1 pracownik,
3. Ochrona danych osobowych w projektach POKL – 1 osoba,
4. Finansowanie pobytu w Domach Pomocy Społecznej – 1 pracownik.

Ponadto pracownicy podnoszą swoje kwalifikacje we własnym zakresie podejmując naukę na studiach wyższych I i II stopnia oraz studiach podyplomowych.

II. DOCHODY I WYDATKI MOPS

1. Dochody MOPS

W 2012 r. dochody MOPS w Białej Podlaskiej wyniosły łącznie 174710,00 zł. W porównaniu z rokiem ubiegłym, kiedy to dochody wyniosły 147 807,00 zł nastąpił wzrost o 18,2 %.

Dochody uzyskane w 2012 r. wg źródeł pozyskania

Tytuł uzyskania dochodów	Plan	Wykonanie
Zadania własne	169 900,00 zł	156 947,00 zł
Zadania zlecone	8 000,00 zł	17 763,00 zł
Razem	177 900,00 zł	174 710,00 zł

Dochody MOPS Biała Podlaska w 2012 r. uzyskane w ramach realizacji zadań własnych pochodziły z tytułów:

- odpłatności rodzin za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej wraz z odsetkami z tytułu nieterminowych wpłat - 46 158,00 zł;
- zwrotu wydatków za dwa pochówki - 3 346,00 zł;
- zwrotu wydatków zasiłków stałych rozliczenia z 2011 r. - 398,00 zł;
- odsetek od środków na rachunkach bankowych - 13 170,00 zł;
- terminowo płaconego podatku dochodowego, wypłacania świadczeń z ubezpieczenia chorobowego, zwrotu wydatku za porto oraz zwrotu odszkodowania za 2011 r. - 5 833,00 zł;
- odpłatności za usługi opiekuńcze świadczone mieszkańcom z terenu miasta Biała Podlaska - w wysokości 11 531,00 zł;
- zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z pomocy społecznej wraz z kosztami upomnień i odsetkami od nieterminowo regulowanych należności – 3 575,00 zł;
- zwrotu wydatków za wyżywienie i zasiłku celowego wraz z odsetkami – 4 360,00 zł;
- odpłatności za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wraz z odsetkami za nieterminowe regulowanie odpłatności - 3 070,00 zł;
- zwrotu nienależnie pobranego świadczenia przez dwie rodziny zastępcze – 53,00 zł;

- odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym wraz z odsetkami za nieterminowe regulowanie odpłatności– 4 599,00zł;
- odpłatności za korzystanie ze specjalistycznych usług transportowych – 16 140,00 zł;
- wpływów za obsługę zadań finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - w wysokości 44 714,00 zł.

Dochody MOPS Biała Podlaska w 2012 r. uzyskane w ramach realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego z tytułu odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze w kwocie 17 763,00 zł.

2. Wydatki MOPS

2.1. Wydatki ze względu na zakres finansowania zadania

L.p.	Wyszczególnienie	Wartość w zł	% udziału ogółem
1.	Zadania własne	5 576 964	76,05
2.	Zadania na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	6 667	0,09
3.	Zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone	474 003	6,46
4.	Zadania w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	210 864	2,88
5.	Projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej	1 064 604	14,52
	RAZEM	7 333 102	100

2.2. Wydatki realizowane przez MOPS w 2012 r. z podziałem na formy wsparcia

L.p.	Wyszczególnienie	Wartość w zł	Udział %
1.	Pomoc państwa w zakresie dożywiania	569 500	7,77
2.	Wydatki na domy pomocy społecznej	552 864	7,54
3.	Zasiłki pomocy społecznej	2 366 555	32,27
4.	Ubezpieczenie zdrowotne	34 154	0,47
5.	Usługi pomocy społecznej	286 834	3,91
6.	Wydatki za opiekę rodzinną w rodzinach zastępczych	104 392	1,42
7.	Wydatki na asystentów rodzin oraz koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	38 753	0,53
8.	Utrzymanie MOPS	2 058 719	28,07
9.	Projekty współfinansowane środkami UE	1 064 604	14,52
10.	Utrzymanie noclegowni	34 616	0,47
11.	Utrzymanie Powiatowego Zespołu d/s Orzekania o Niepełnosprawności	212 000	2,89
12.	Utrzymanie mieszkania chronionego	10 111	0,14
	RAZEM	7 333 102	100

2.3. Wydatki ponoszone z budżetu Miasta Biała Podlaska w 2012 r. merytorycznie nadzorowane przez MOPS

L.p.	Wyszczególnienie	Wartość w zł
1.	Środowiskowy Dom Samopomocy	537 000,-
2.	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie, Profilaktyki i Terapii	48 000,-
3.	Polski Komitet Pomocy Społecznej	118 424,-
4.	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	670 859,-
5.	Rodziny zastępcze	104 192,-
6.	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	106 860,-
	RAZEM	1 585 335,-

Wzrost wydatków na poszczególne formy wsparcia realizowane w 2012 r. wynikał m.in. ze:

- wzrostu liczby osób korzystających z pomocy społecznej, co warunkowało wzrost wydatków na świadczenia w formie zasiłków celowych, okresowych, stałych oraz zmiany od 1 października 2012 r. kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej,
- zmiany stawki godzinowej na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- podniesienia stawki żywieniowej za 1 obiad oraz wzrostu liczby dzieci korzystających z tej formy pomocy,
- podwyższenie miesięcznego kosztu utrzymania osób umieszczonych w domach pomocy społecznej oraz wzrostu liczby osób kierowanych do tych placówek,
- zwiększenia liczby dzieci kierowanych do rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

III. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Informacje ogólne

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczna polega w szczególności na udzielaniu przewidzianych ustawą świadczeń (pieniężnych i niepieniężnych), pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy.

Przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej. Wyjątek stanowią: udzielenie świadczenia w postaci interwencji kryzysowej, pracy socjalnej, poradnictwa, uczestnictwa w zajęciach klubu samopomocy, a także przyznawanie biletu kredytowanego, które nie wymagają wydania decyzji administracyjnej. Podstawą do wydania decyzji administracyjnej jest wywiad środowiskowy wraz z niezbędną dokumentacją.

W 2012 r. MOPS wydał **4 317 decyzji** administracyjnych z zakresu pomocy społecznej, w tym:

- 4 078 decyzji z zakresu zadań własnych;
- 239 decyzji z zakresu zadań zleconych.

Od decyzji wydawanych przez MOPS przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Białej Podlaskiej za pośrednictwem dyrektora Ośrodka.

W 2012 r. do SKO przekazano odwołania od 22 decyzji, z tego:

- 10 decyzji zostało utrzymanych w mocy;
- 6 decyzji uchylono;
- w 2 decyzjach stwierdzono uchybienie terminu do wniesienia odwołania;
- w 1 decyzji odmówiono przywrócenia terminu do wniesienia odwołania;
- 2 odwołania są w trakcie rozpatrywania;
- w 1 przypadku zawieszono postępowanie odwoławcze.

2. Osoby korzystające z pomocy społecznej

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których miesięczny dochód nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego, które od 1 października 2012 r. wynosi:

- a) dla osoby samotnie gospodarującej – **542 zł** (do 30 września 2012 r. kryterium wynosiło 477 zł);
- b) dla gospodarstw domowych wieloosobowych – **456 zł** na osobę w rodzinie (do 30 września 2012 r. kryterium wynosiło 351 zł),

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów (przesłanki dysfunkcyjnej) określonych w ustawie o pomocy społecznej.

W 2012 r. świadczeniami z pomocy społecznej objęto **1244 rodziny**, liczące **3498 osób**, co stanowi **5,91%** ogólnej liczby mieszkańców Białej Podlaskiej. Dla porównania w 2011 r. były to **1183 rodziny**, liczące **3370 osób**, co stanowiło **5,68%** ogólnej liczby mieszkańców miasta. W związku z podwyższeniem od 1 października 2012 r. kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej nastąpił wzrost liczby rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Podwyższone kryterium dochodowe dało również możliwość uzyskania świadczenia większej liczbie mieszkańców.

Analizując liczbę środowisk uzyskujących wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej, można obserwować wzrost liczby tych środowisk. Bezpośrednią przyczyną takiego stanu może być trudna sytuacja na rynku pracy – na koniec ubiegłego roku stopa bezrobocia w Białej Podlaskiej wynosiła 16,4% i w stosunku do 2011 r. wzrosła o 1% (15,4% w 2011 r.).

Dominujące powody przyznawania pomocy rodzinom objętym pomocą społeczną.

Powód trudnej sytuacji życiowej	% w stosunku do ogółu rodzin		Liczba rodzin		Liczba osób w tych rodzinach	
	2011 r.	2012 r.	2011r.	2012 r.	2011 r.	2012 r.
Ubóstwo	57,65	65,92	682	820	2092	2323
Sieroctwo	1,61	2,09	19	26	67	91
Bezdomność	2,37	3,05	28	38	28	38
Potrzeba ochrony macierzyństwa	6,00	7,40	71	92	300	426
Bezrobocie	57,48	58,28	680	725	2075	2233
Niepełnosprawność	26,80	27,97	317	348	751	893

Długotrwała lub ciężka choroba	9,21	8,60	109	107	244	239
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	26,88	23,55	318	293	1377	1294
Przemoc w rodzinie	1,01	2,89	12	36	54	131
Alkoholizm	20,20	20,90	239	260	581	557
Narkomania	0,25	0,16	3	2	6	4
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1,27	1,53	15	19	37	29
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0,08	0,16	1	2	5	8
Zdarzenie losowe	0,17	0,24	2	3	16	4
Sytuacja kryzysowa	0,08	0,08	1	1	4	5

Nadal dominującą przesłanką powodującą zgłaszanie się osób i rodzin po pomoc, było ubóstwo wynikające głównie z bezrobocia, niepełnosprawności a także alkoholizmu.

Niedostateczna ilość miejsc pracy, niski poziom kwalifikacji i wykształcenia oraz uzależnienia, decydują o wysokiej liczbie osób pozostających bez pracy.

3. Zadania własne gminy

3.1. Schronienie, dożywianie

a) schronienie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od listopada 2008 r. prowadzi noclegowni dla osób bezdomnych, która mieści się przy ul. Kąpielowej 11. Noclegownia funkcjonuje przez cały rok, przy czym w okresie jesienno-zimowym tj. od 1 listopada do 31 marca czynna jest w godzinach od 17⁰⁰ do 8⁰⁰, a w okresie wiosenno - letnim w godzinach od 20⁰⁰ do 7⁰⁰.

Ponadto w okresie jesienno - zimowym w tym samym budynku uruchamiana jest ogrzewalnia.

W 2012 r. MOPS otrzymał dotację przekazaną przez Wojewodę Lubelskiego w kwocie 7 182 zł. na realizację zadania pn. „Poprawa warunków socjalnych w noclegowni dla osób bezdomnych w Białej Podlaskiej”. Środki własne miasta przeznaczone na realizację zadania wyniosły 3 334 zł. Osiągniętym rezultatem realizacji zadania jest zwiększenie liczby miejsc noclegowych dla osób bezdomnych z 10 na 20.

W roku ubiegłym z możliwości schronienia w noclegowni w Białej Podlaskiej korzystało 22 bezdomnych mężczyzn.

W schroniskach poza Białą Podlaską przebywało 6 osób bezdomnych – mieszkańców miasta.

Pracownik socjalny (psycholog) zatrudniony w MOPS podejmował z osobami bezdomnymi działania aktywizujące, mające na celu wychodzenie z bezdomności. Zawarto 2 indywidualne programy wychodzenia z bezdomności.

W 2012 r. na zapewnienie schronienia osobom bezdomnym wydatkowano **27 434 zł.**

Kwotę tę stanowiły koszty utrzymania noclegowni; zakup oleju opałowego, zużycie energii elektrycznej, wody, gazu, ścieki, usługi telekomunikacyjne, remontowe, pralnicze, przegląd techniczny budynku, środki czystości, zakup łóżek piętrowych i materacy do łóżek.

b) dożywianie

Ustawą z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wprowadzono program na lata 2006 – 2013, w ramach którego prowadzone są działania mające zapewnić pomoc w zakresie dożywiania dzieciom do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz działania zmierzające do zapewnienia posiłku lub żywności osobom tego pozbawionym. Chodzi głównie o długofalowe działania ograniczające zjawisko niedożywienia oraz poprawę poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach.

W ramach realizowanego programu MOPS przyznaje pomoc w formie:

- gorących posiłków w szkole lub przedszkolu dla dzieci i młodzieży,
- gorących posiłków dla osób dorosłych
- zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności.

Programem objęto **1597 osób**, w tym:

- 363 dzieci do 7 roku życia;
- 766 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej;
- 468 osób dorosłych.

Ogółem wydatkowano środki w wysokości **569 500 zł**. Środki własne gminy przeznaczone na ten cel to 233 500 zł, co stanowi 41% wartości zadania, natomiast otrzymana dotacja Wojewody Lubelskiego wyniosła 336 000 zł, tj. 59%.

Wydatki obejmowały:

- zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności w kwocie 56 053 zł;
- zakup posiłków dzieciom w żłobku, przedszkolach, uczniom w szkołach oraz pozostałym osobom dorosłym w kwocie 500 716 zł;
- zakup posiłków dziecku uczestniczącemu w zajęciach szkolnych, które wyraziło chęć zjedzenia posiłku, dyrektor szkoły udzielił pomocy, a Ośrodek pokrył wydatki z tym związane w kwocie 66 zł;
- wydatki na dowóz posiłków do 2 szkół w kwocie 12 665 zł.

3.2. Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, bezrobocie i niepełnosprawność.

Na tę formę pomocy w 2012 r. wydatkowano kwotę **950 036 zł**, w tym z dotacji Wojewody Lubelskiego kwotę 949 981 zł i środki własne gminy w kwocie 55 zł.

Zasiłki okresowe przyznano **709 rodzinom** liczącym **2028 osób**.

Powodem przyznania tego świadczenia było w szczególności:

- bezrobocie – w 430 rodzinach liczących 1201 osób;
- niepełnosprawność – w 52 rodzinach liczących 150 osób;
- długotrwała choroba – w 21 rodzinach liczących 38 osób.

W porównaniu z rokiem ubiegłym, na tę formę pomocy wydano o 86 405 zł więcej, co stanowi ok. 10% wzrostu. Średnia wysokość zasiłku okresowego w 2012 r. wyniosła 287 zł.

3.3. Zasiłki celowe, specjalne zasiłki celowe

Zasiłek celowy przyznawany jest na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach ustawa o pomocy społecznej dopuszcza możliwość przyznania pomocy osobie lub rodzinie nie spełniającej kryterium dochodowego, przyznanie specjalnego zasiłku celowego oraz zasiłku celowego w przypadku poniesienia strat w wyniku zdarzenia losowego.

Zasiłki celowe w 2012 r. przyznano na:

1. zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na: zakup odzieży, obuwia, opału, podstawowych środków czystości, kosztów zużyci energii elektrycznej i czynszu na kwotę **120 267 zł**;
2. pomoc w formie biletu kredytowanego przyznano 16 osobom w łącznej kwocie **1 890 zł**;
3. pomoc rzeczową w postaci zakupu 56 ton opału w postaci węgla na kwotę **30 921 zł**;
4. pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu mebli, odzieży, obuwia, środków czystości, żywności, opału - przyznano 3 rodzinom na kwotę **10 430 zł**;
5. dofinansowanie kosztów wyżywienia 24 dzieci w Parafialnej Świątlicy Charytatywnej przy Kościele Wniebowzięcia NMP w Białej Podlaskiej w wysokości **14 049 zł**;
6. wykupienie leków wg przedłożonych recept lekarskich 33 osobom na kwotę **3 492 zł**;
7. sprawienie pogrzebu 10 osobom na łączną kwotę **15 055 zł**;
8. dofinansowanie kosztów pobytu 11 dzieciom uczestnictwa w obozie profilaktyczno - sportowym w Kluszkowcach na kwotę **3 200 zł**.

Ponadto w ramach Programu „Pomoc Żywnościowa dla Najuboższej Ludności Unii Europejskiej” PEAD **455 osób** otrzymało 18158 kg podstawowej żywności o wartości **64 042 zł**. MOPS uczestniczył finansowo w zadaniu wydając **1476 zł** na transport tej żywności;

- 75 rodzin wytypowanych przez MOPS otrzymało paczki żywnościowe świąteczne, które przygotował Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy w Białej Podlaskiej realizując powierzone zadanie publiczne. Na ten cel wydano kwotę 6 000 zł. Dotację przekazał Urząd Miasta Biała Podlaska;

- zakwalifikowano i skierowano **80 dzieci** na kolonie letnie do Ełku, organizatorem których było Kuratorium Oświaty w Lublinie.

W 2012 r. specjalne zasiłki celowe otrzymało **118 rodzin** na łączną kwotę **40 008 zł**.

Zasiłki przyznane były na zakup:

- odzieży i obuwia dzieciom;
- leków;
- opału;
- dofinansowanie opłat mieszkaniowych;
- brakujących podręczników i przyborów szkolnych.

3.4. Praca socjalna

Praca socjalna jest podstawowym zadaniem pomocy społecznej, realizowanym niezależnie lub równolegle z pozostałymi formami wsparcia i świadczeniami przyznawanymi osobom występującym o przyznanie pomocy. Pracownicy socjalni w oparciu o wywiad środowiskowy dokonują oceny i diagnozy sytuacji osób i rodzin oraz planują pracę socjalną. Pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono **833 rodzinom** liczącym **2375 osób**, w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej **75 rodzinom** liczącym **204 osoby**.

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej obejm ujmowały m.in.:

- pomoc w uzyskaniu świadczeń emerytalno-rentowych, zasiłków rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych, dodatku mieszkaniowego oraz informowanie o uprawnieniach;

- pomoc w rozwiązywaniu lub łagodzeniu konfliktów, wspieranie ofiar przemocy, informowanie o poradnictwie specjalistycznym oraz grup wsparcia i terapii (w szczególności terapii leczenia uzależnień) oraz motywowanie do skorzystania z takiego poradnictwa. W ramach pracy z rodziną pracownicy socjalni współpracowali m.in. z kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi, instytucjami i organizacjami zajmującymi się problematyką rodzin i dzieci;
- pomoc w załatwieniu formalności związanych z uregulowaniem sytuacji mieszkaniowej, np. złożenie wniosku o przydział mieszkania, rozłożenie na raty zaległości w opłatach mieszkaniowych oraz mobilizowanie do wykonywania prac porządkowych w mieszkaniu i motywowanie do utrzymania czystości;
- motywowanie do aktywnego poszukiwania pracy, informowanie o możliwości uczestnictwa i włączanie do udziału w kursach realizowanych przez MOPS w ramach projektu systemowego;
- zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, pomoc przy ubieganiu się o ustalenie stopnia niepełnosprawności, udzielanie informacji o uprawnieniach osób niepełnosprawnych, pomoc w uzyskaniu konsultacji lekarskiej, motywowanie do systematycznego leczenia.

Rodziny objęte pracą socjalną

Wyszczególnienie	2011 rok		2012 rok	
	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej - ogółem	737	1955	833	2375
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	28	60	75	206

Narzędziem wykorzystywanym w pracy socjalnej był również kontrakt socjalny. Jest to forma umowy realizowanej pomiędzy osobą ubiegającą się o świadczenie z pomocy społecznej z pracownikiem socjalnym. Założeniem kontraktu socjalnego jest zwiększenie skuteczności udzielanej pomocy przez mobilizowanie osoby bądź rodziny do własnej aktywności i podejmowania starań w celu uzyskania samodzielności, przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej, aktywnego poszukiwania pracy, podwyższania kwalifikacji zawodowych czy też podjęcia bądź kontynuowania leczenia odwykowego. Wyraźnie określone w kontrakcie zasady współpracy ukierunkowują pracę socjalną w procesie poprawy sytuacji danej osoby.

Rodziny objęte kontraktem socjalnym

Wyszczególnienie	2011 rok		2012 rok	
	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Kontrakty socjalne	41	163	74	281

3.5. Usługi opiekuńcze

W 2012 r. podobnie jak w latach poprzednich, usługi opiekuńcze świadczone były przez Polski Komitet Pomocy Społecznej, na zlecenie MOPS. Oferent wyłoniony został na podstawie konkursu na realizację zadania publicznego „Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom zamieszkałym na terenie Gminy Miejskiej Biała Podlaska”. Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych i opiekę higieniczną, zapewnienie w miarę możliwości kontaktów z otoczeniem, wykonywanie podstawowych czynności domowych, pomocy w zakresie rozwiązywania problemów zdrowotnych, rodzinnych oraz załatwianie spraw urzędowych.

W 2012 r. z tej formy pomocy skorzystało **58 osób**, a wydatkowana kwota na ten cel to **112 424 zł**. W ramach tej puli środków zrealizowano **9776 godzin usług opiekuńczych**

W 2012 r. w trakcie realizacji usług opiekuńczych 2 osoby zmarły, 6 osób zrezygnowało z tej formy pomocy, 2 osoby umieszczono w domu pomocy społecznej.

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych

2011 rok		2012 rok	
Liczba osób	Liczba godzin	Liczba osób	Liczba godzin
67	9990	58	9776

3.6. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności

O skierowanie do domu pomocy społecznej może ubiegać się osoba wymagająca całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, która nie może samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Pracownicy MOPS prowadzili postępowania związane ze skierowaniem do domu pomocy społecznej, informowali o obowiązujących przepisach prawa w zakresie kierowania i ponoszenia odpłatności za pobyt, przeprowadzali wywiady środowiskowe, wspierali w gromadzeniu niezbędnej dokumentacji, oceniali sytuację osób w kontekście spełnienia przesłanek do umieszczenia w domu pomocy społecznej, przeprowadzali wywiady alimentacyjne oraz na ich podstawie przygotowywali umowy określające wysokość wnoszonej przez zainteresowanych opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej.

W 2012 r. o umieszczenie w domu pomocy społecznej ubiegało się **30 osób**. Wydano **17 decyzji** pozytywnych kierujących do domu pomocy społecznej, **5 decyzji** odmownych i w 8 przypadkach umorzono postępowanie, gdyż w trakcie postępowania osoby te zrezygnowały z ubiegania się o skierowanie do domu pomocy społecznej.

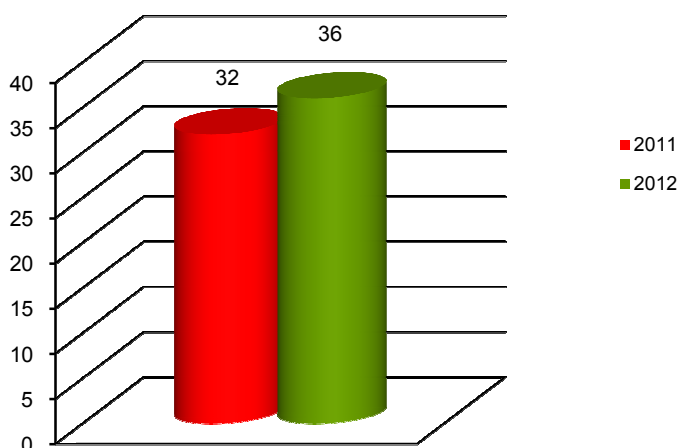
Ponadto wydano **5 decyzji** kierujących na pobyt okresowy do Krajowego Ośrodka Mieszkalno – Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane w Dąbku.

W tym samym czasie **3** osoby przebywające już w domu pomocy społecznej zmarły.

W 2012 r. **36 mieszkańców** Białej Podlaskiej przebywało w 15 domach pomocy społecznej w: Kozuli, Kodniu, Kostomłotach, Konstantynowie, Bończy, Garbarach, Kraśniku, Kalince, Ryżkach, Różance, Prałkowcach, Krzesimowie, Młodzieszynie, Popkowicach i Matczyni.

Na ten cel w 2012 r. wydatkowano kwotę **552 864 zł**. Jedyne 2 osoby ponosiły pełne koszty utrzymania z własnych dochodów. Średni miesięczny koszt dopłaty ponoszonej przez gminę za 1 osobę wyniósł 1868 zł., wzrost o 239 zł w porównaniu z rokiem 2011.

Na dzień 31 grudnia 2012 r. nie było osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej

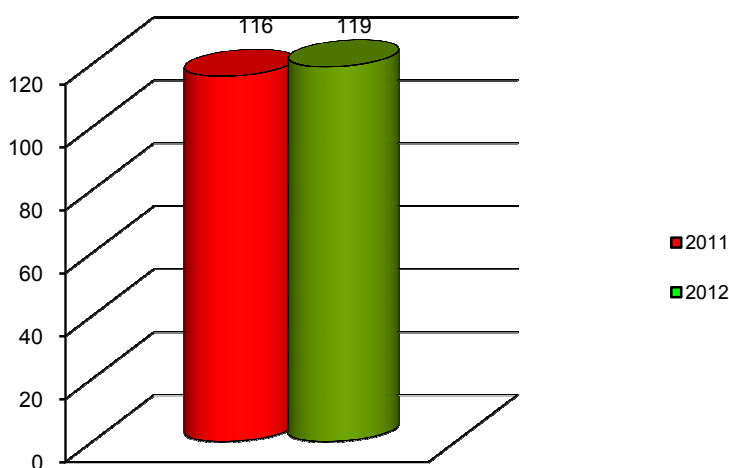
3.7. Zasiłki stałe

Zasiłek stały przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej tj. do 30 września 2012 r. – 477 zł, od 1 października 2012 r. – 542 zł,
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie tj. do 30 września 2012 r. – 351 zł, od 1 października 2012 r. – 456 zł

W 2012 r. z tego świadczenia skorzystało **119 osób**, w tym 79 samotnie gospodarujących i 40 osób pozostających w rodzinie.

Na zasiłki stałe wydatkowano kwotę **403 926 zł**.

Liczba osób korzystających z zasiłków stałych

3.8. Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, MOPS opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały i osoby realizujące kontrakt socjalny. Dotyczy to osób, które nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu.

W ramach tego świadczenia w 2012 r. opłacano składkę zdrowotną za **103 osoby** pobierające w MOPS zasiłek stały w kwocie 34 154 zł i **11 osób** realizujących kontrakt socjalny w kwocie 3 873 zł.

Na to świadczenie wydatkowano łącznie kwotę **38 027 zł**. Środki pochodziły z budżetu:

- miasta – 3 873 zł;
- Wojewody Lubelskiego – 34 154 zł.

4. Zadania zlecone gminie

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiołową lub ekologiczną;
- prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Środki na realizację i obsługę zadań zapewnia budżet państwa.

4.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, realizowane przez MOPS jako zadanie zlecone gminie, mają na celu uczenie oraz rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia lub rehabilitacji, prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi oraz umiejętności społecznych, asystowania w codziennych czynnościach życiowych.

W ramach realizacji tego zadania opłacono **40 dzieciom** 4592 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dostosowanych do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności.

Usługi świadczone były przez:

- Stowarzyszenie Pomocy Młodzieży i Dzieciom Autystycznym, Młodzieży i Dzieciom o Pokrewnych Zaburzeniach „Wspólny Świat” w Białej Podlaskiej;
- Ośrodek Rehabilitacji dzieci i Młodzieży RENMED w Białej Podlaskiej.

Na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych w 2012 r. wydatkowano kwotę **212 238 zł**.

Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych

Wyszczególnienie	2011 rok		2012 rok	
	Liczba osób	Liczba godzin	Liczba osób	Liczba godzin
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	25	2875	40	4592

4.2. Środowiskowy Dom Samopomocy

Środowiskowy Dom samopomocy pełni rolę ośrodka wsparcia pobytu dziennego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, spełnia ponadto zadania opiekuńczo – terapeutyczno - rehabilitacyjne.

Przyznanie pomocy w formie pobytu w ŚDS odbywa się na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez MOPS, po uprzednim przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego na wniosek osoby zainteresowanej tą formą pomocy.

W ramach tego zadania prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi powierzono, zgodnie z umową, Ośrodkowi „Misericordia” Caritas w Białej Podlaskiej.

W 2012 r. w zajęciach terapeutycznych w Środowiskowym Domu Samopomocy uczestniczyły łącznie **53 osoby**. ŚDS zapewniał dojazd na terapię 9 uczestnikom.

Osoby korzystające z zajęć w ŚDS objęte były wsparciem psychologa i pracownika socjalnego. Uczestniczyły w różnego rodzaju treningach zaradności życiowej, w zajęciach terapeutycznych oraz integracyjnych. Prowadzono zajęcia terapeutyczne w pracowniach: plastycznej, gospodarstwa domowego, zdobnictwa i dekoracji, informatycznej, krawieckiej i rękodzieła, florystycznej, zabawy i ćwiczeń, relaksacyjnej oraz różnego rodzaju zajęcia świetlicowe, muzyczne, taneczne oraz teatralne.

W 2012 r. ŚDS otrzymał dotację na funkcjonowanie w kwocie **537 000 zł**. Powyższą dotację przekazywał Urząd Miasta Biała Podlaska ze środków budżetu Wojewody Lubelskiego.

4.3. Pomoc dla cudzoziemców

W 2012 r. 2 rodzinom cudzoziemskim, które uzyskały zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej została przyznana pomoc w formie zasiłków celowych w łącznej kwocie **5 954 zł**, Pomoc przeznaczona była na dofinansowanie potrzeb bytowych (schronienie), zakup żywności, niezbędnego ubrania, opału.

5. Zadania własne powiatu

Do zadań własnych powiatu należy:

- opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno

- wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno
- wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;
- pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mającym trudności w integracji ze środowiskiem;
- prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;
- prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;
- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;
- szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;
- doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;
- podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

5.1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Zadania realizowane przez Ośrodek wpisują się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Biała Podlaska na lata 2009-2015 przyjętą uchwałą Rady Miasta Biała Podlaska Nr XXX/43/09 z dnia 15 czerwca 2009 r.

5.2. Interwencja kryzysowa

Realizacja zadania, zgodnie z umową, została powierzona Stowarzyszeniu Pomocy Rodzinie, Profilaktyki i Terapii w Konstanczynie, które prowadzi Wojewódzki Ośrodek Pomocy Rodzinie "Sens" im. Janusza Dziedzica w Białej Podlaskiej. Ośrodek interwencji kryzysowej od 15.11.2012 r. znajduje się w Białej Podlaskiej przy ul. Sworskiej 44.

Ośrodek realizuje zarówno zadania ośrodka interwencji kryzysowej, jak i specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy.

Klienci mogą korzystać z pomocy stacjonarnej (z pobytem w hostelu), ambulatoryjnej, telefonicznej (przez całą dobę) oraz w razie potrzeby w miejscu zamieszkania osoby będącej w kryzysie.

Ośrodek posiada właściwe warunki mieszkaniowe oraz zaplecze do prowadzenia terapii.

Celem interwencji kryzysowej jest:

- złagodzenie objawów reakcji kryzysowej;
- przywrócenie równowagi psychicznej;
- zapobieganie przejścia ostrego kryzysu w stan chroniczny;
- przywrócenie umiejętności samodzielnego radzenia sobie;
- uporządkowanie negatywnych doświadczeń i przełamanie wewnętrznych ograniczeń osoby w kryzysie;
- zmobilizowanie sił do samodzielnego uporania się z kryzysem;
- ukazanie możliwych kierunków działań i instytucji pomocowych.

Powyższe zadania Ośrodek realizuje w 4 zasadniczych formach:

1. Pomoc stacjonarna w systemie ambulatoryjnym (terapia, pomoc psychologiczna, pedagogiczna, psychoedukacyjna, prawna i socjalna.
2. Czasowy pobyt w Ośrodku do 3 miesięcy.
3. Pomoc telefoniczna tzw. Podlaska Niebieska Linia telefon interwencyjno – konsultacyjny (0-83) 345-33-55 oraz 519 797 338 czynne całodobowo.
4. Interwencja w sprawach klientów w urzędach i instytucjach.

W 2012 r. w ramach swojej działalności w Ośrodku:

- przeprowadzono 239 rozmów telefonicznych z mieszkańcami Białej Podlaskiej w ramach Podlaskiej Niebieskiej Linii;
- w systemie ambulatoryjnym udzielono pomocy 51 osobom;
- z czasowego pobytu skorzystały 3 osoby;
- z porad prawnych skorzystało 7 osób;
- przeprowadzono 43 interwencje w sprawie 13 klientów;
- z zajęć psychoedukacyjnych dotyczących przemocy skorzystało 25 osób;
- z programu profilaktycznego z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy dla młodzieży skorzystało 75 osób;
- z zajęć podnoszących umiejętności psychospołeczne – komunikacja interpersonalna skorzystało 10 osób

Pomocą specjalistyczną Ośrodek objął łącznie **163 osoby** z Białej Podlaskiej, z tego:

- 51 kobiet;
- 34 mężczyzn;
- 78 dzieci i młodzieży .

Na realizację zadania przeznaczono dotację w kwocie **48 000 zł**, którą przekazywał Urząd Miasta Biała Podlaska.

5.3. Pomoc dla cudzoziemców

W 2012 r. udzielono pomocy 2 rodzinom cudzoziemskim, które uzyskały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ochronę uzupełniającą. Łącznie wydatkowano **28 176 zł**, z tego świadczenia pieniężne na utrzymanie w kwocie 24 336 zł i wydatki związane z nauką języka polskiego w kwocie 3 840 zł.

6. Projekt systemowy realizowany w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

W roku 2012 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował realizację projektu systemowego pt. „Dzieci! mam pracę ... - promocja integracji społeczno – zawodowej w Białej Podlaskiej”.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, skierowany był do **98 osób** (w tym 6 kontynuujących swój udział w projekcie) nie pracujących zawodowo (bezrobotnych i/lub nieaktywnych zawodowo) zagrożonych wykluczeniem społecznym, będących w wieku aktywności zawodowej (15-64 lata) i korzystających ze świadczeń społecznych lub usług finansowanych na podstawie przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Odbiorcą projektu było również otoczenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, m.in. osoby mieszkające we wspólnym gospodarstwie domowym.

Realizując projekt w 2012 r. zawarto 68 kontraktów socjalnych, zmodyfikowano 7 indywidualnych programów usamodzielnienia, podpisano 12 umów z rodzicami dzieci niepełnosprawnych oraz 5 umów z rodzicami zastępczymi, kontynuowano 6 kontraktów. W ramach nowych kontraktów socjalnych, ich odmian i umów, zostały wykorzystane instrumenty aktywnej integracji, podzielone na cztery grupy: instrumenty aktywizacji

zawodowej, instrumenty aktywizacji edukacyjnej, instrumenty aktywizacji zdrowotnej i instrumenty aktywizacji społecznej. Zastosowane i sfinansowane instrumenty aktywnej integracji zostały dobrane dla każdego z odbiorców projektu w zależności od indywidualnych potrzeb i możliwości (po przeprowadzeniu diagnozy potrzeb). Ponadto, w ramach projektu realizowano Program Aktywności Lokalnej skierowany do 12 mieszkańców ulic Żwirki i Wigury oraz Górnej pn. „Moja ulica” – przyjęty uchwałą Nr XX/183/12 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 22 czerwca 2012 r.

Instrumenty aktywizacji zawodowej:

91 osób wzięło udział w spotkaniach indywidualnych i grupowych z doradcą zawodowym w celu określenia preferencji i predyspozycji zawodowych (diagnoza potrzeb).

Instrumenty aktywizacji edukacyjnej:

- 5 osobom sfinansowano zajęcia szkolne związane z uzupełnieniem wykształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym, 6 osobom zakupiono podręczniki szkolne;
- 1 osobie zorganizowano i sfinansowano kurs przygotowujący do matury z matematyki,
- w ramach podnoszenia kompetencji o charakterze zawodowym lub zdobywania nowych kompetencji i umiejętności zawodowych, umożliwiających aktywizację zawodową, zorganizowano i sfinansowano 26 specjalistycznych kursów zawodowych.

Instrumenty aktywizacji zdrowotnej:

dofinansowanie do pobytu na turnusie rehabilitacyjnym – 10 osób;

Instrumenty aktywizacji społecznej:

- wsparcie psychologiczne grupowe – 39 osób;
- wsparcie psychologiczne indywidualne - 92 osoby;
- wyjazdowe treningi motywacyjne – 25 osób,
- pomoc rzeczowa na zagospodarowanie – 3 osoby.

Działania o charakterze środowiskowym

Wynajęto całą nieckę basenu na zajęcia o charakterze rekreacyjnym do dyspozycji klientów pomocy społecznej biorących udział w projekcie i otoczenia (rodzina, sąsiedzi, znajomi, mieszkańcy tego samego bloku, koledzy) jeden raz w tygodniu po 1 godzinie przez 20 tygodni. Zorganizowano dwa wyjazdy integracyjne do Warszawy do Centrum Nauki Kopernik i teatru, połączone ze zwiedzaniem stolicy i jedną 2-dniową wycieczką w Góry Świętokrzyskie, w których uczestniczyło każdorazowo po 45 osób. Zorganizowano cykl wyjść do kina. Przeprowadzono cztery debaty społeczne nt. potrzeb i problemów grup docelowych biorących udział w projekcie tj.: rodziców dzieci niepełnosprawnych, osób uczestniczących w Programie Aktywności Lokalnej pn. „Moja ulica”, rodziców zastępczych i osób po opuszczeniu pieczy zastępczej, osób pozostających bez pracy.

Zorganizowano dwie imprezy o charakterze masowym:

- Piknik integracyjny dla mieszkańców bloków przy ul. Żwirki i Wigury i ul. Górnej,
- Festyn rekreacyjno – sportowy promujący ideę rodzicielstwa zastępczego.

Całkowita wartość realizacji projektu w 2012 r. wyniosła **1 064 604 zł**, w tym:

- 886 548 zł – dotacja rozwojowa ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego;
- 46 935 zł – dotacja celowa z budżetu krajowego;
- 131 121 zł – wkład własny – środki z budżetu miasta i wojewody lubelskiego.

Projekt ma być realizowany do końca 2013 r.

IV. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Dnia 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która określiła obowiązki jednostek samorządu terytorialnego oraz organów administracji rządowej w zakresie wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz organizacji pieczy zastępczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej, Zarządzeniem Nr 293/11 Prezydenta Miasta Biała Podlaska z dnia 21 listopada 2011 r., został wyznaczony na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Zadania z zakresu opieki nad rodziną i dzieckiem realizowane są na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także ustawy o pomocy społecznej.

Zadania w tym zakresie realizowane są w ramach Programu Wspierania Rodziny oraz Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012-2014, przyjętego uchwałą Nr XXI/197/12 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 30 sierpnia 2012 r.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, piecza zastępcza sprawowana jest w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

1. Rodziny zastępcze

W 2012 r. w Białej Podlaskiej funkcjonowało **47 rodzin zastępczych** wychowujących **70 dzieci**, w tym:

- 33 rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem – w których umieszczonych było 45 dzieci;
- 11 rodzin zastępczych niezawodowych – w których umieszczono 13 dzieci;
- 1 zawodowa rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego – w której przebywało łącznie 6 dzieci;
- 1 zawodowa niespokrewniona z dzieckiem wielodzietna rodzina zastępcza – w której przebywało łącznie 4 dzieci;
- 1 zawodowa specjalistyczna rodzina zastępcza – w której umieszczono 2 dzieci.

Na funkcjonowanie rodzin zastępczych sprawujących opiekę nad dziećmi wydatkowano kwotę **581 670 zł** z przeznaczeniem na:

1. pomoc pieniężną dla 45 rodzin zastępczych na częściowe pokrycie kosztów utrzymania 68 dzieci w łącznej wysokości 495 159 zł;
2. wynagrodzenie i pochodne od wynagrodzeń (umowy-zlecenia) dla zawodowych rodzin zastępczych w kwocie 86 011 zł, z tego:
 - pogotowie rodzinne – 35 047 zł;
 - rodzina wielodzietna – 19 413 zł;
 - rodzina specjalistyczna – 31 551 zł;
3. świadczenie dla rodziny zastępczej pełniącej funkcję rodziny pomocowej w wysokości 500 zł.

Ponadto na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego, na utrzymanie **16 dzieci** z Białej Podlaskiej umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, przekazano kwotę **104 192 zł**, w tym:

- 76 182 zł na utrzymanie 12 dzieci w rodzinie zastępczej na terenie powiatu bialskiego;
- 24 000 zł na utrzymanie 2 dzieci w rodzinie zastępczej na terenie powiatu ostrowskiego;

- 210 zł na utrzymanie 1 dziecka w rodzinie zastępczej na terenie miasta Szczecin;
- 3 800 zł na utrzymanie 1 dziecka w rodzinie zastępczej na terenie powiatu parczewskiego.

Powyższe dotacje przekazywał Urząd Miasta Biała Podlaska.

2. Pomoc pełnoletnim wychowankom

Osoba pełnoletnia opuszczająca rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-wychowawczą zostaje objęta indywidualnym planem usamodzielnienia, określającym sposób uzyskania przez tę osobę wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz pomocy w podjęciu zatrudnienia. Ponadto otrzymuje pomoc na:

- kontynuowanie nauki;
- usamodzielnienie;
- zagospodarowanie.

W 2012 r. pomoc pieniężną otrzymało **53** pełnoletnich usamodzielnianych wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze w łącznej wysokości **239 617 zł**, z tego:

1. opuszczającym rodziny zastępcze:

- 34 osobom przyznano pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki – 158 647 zł;
- 5 osobom przyznano pomoc pieniężną na usamodzielnienie – 24 705 zł;

2. opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze:

- 14 osobom przyznano pomoc pieniężną z przeznaczeniem na kontynuowanie nauki w łącznej wysokości 56 265 zł.

3. Placówki opiekuńczo-wychowawcze

W 2012 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało 29 dzieci z terenu miasta Biała Podlaska. Na pokrycie kosztów ich utrzymania wydatkowano kwotę **670 859 zł**, z przeznaczeniem na:

- utrzymanie 23 dzieci na terenie powiatu bialskiego w wysokości 479 640 zł;
- utrzymanie 1 dziecka na terenie powiatu zamojskiego w wysokości 52 410 zł;
- utrzymanie 4 dzieci na terenie powiatu chełmskiego w wysokości 106 409 zł;
- utrzymanie 1 dziecka na terenie powiatu biłgorajskiego w wysokości 32 400 zł.

Ponadto 14 pełnoletnich wychowanków po opuszczeniu placówek opiekuńczo-wychowawczych otrzymało środki finansowe w łącznej wysokości **56 265 zł** z przeznaczeniem na pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki.

4. Mieszkanie chronione

Osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, w szczególności osobie opuszczającej pieczę zastępczą czy młodzieżowy ośrodek wychowawczy może być przyznany pobyt w mieszkaniu chronionym. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia, zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną. Mieszkanie chronione mieści się przy ul. Kopernika 9/67, przeznaczone jest docelowo dla 4 osób.

W 2012 r. w mieszkaniu chronionym przebywały **2 osoby** kontynuujące naukę po opuszczeniu placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Na utrzymanie mieszkania chronionego wydatkowano **10 111 zł**, z przeznaczeniem na opłaty czynszowe, opłaty za energię, zużyta wodę i ścieki, zakup zestawu kuchennego i drobnego wyposażenia.

5. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej

W ramach tego zadania w 2012 r. wydatkowano kwotę **13 835 zł** na sfinansowanie kosztów pobytu 1 dziecka cudzoziemskiego umieszczonego na mocy postanowienia sądu w rodzinie zastępczej.

6. Zadania realizowane w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego

W okresie sprawozdawczym z tytułu przyznanej pomocy pieniężnej rodzinom zastępczym utworzonym na terenie miasta Biała Podlaska, w których przebywało **18 dzieci** z innych powiatów, wydatkowano kwotę **210 864 zł**, w tym:

- wynagrodzenie i pochodne od wynagrodzeń (umowa-zlecenie) zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem wielodzietnej rodziny zastępczej – 18 380 zł;
- świadczenia społeczne w wysokości 192 484 zł, które zostały przeznaczone na:
 - 1) pomoc na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych:
 - 10 dzieci z powiatu bialskiego – 105 712 zł;
 - 1 dziecka z miasta Lublina – 12 000 zł;
 - 2 dzieci z powiatu lubelskiego – 22 258 zł;
 - 1 dziecka z powiatu chełmskiego – 12 000 zł;
 - 1 dziecka z powiatu włodawskiego – 962 zł;
 - 3 dzieci z Miasta Stołecznego Warszawa – 37 552 zł;
 - 2) jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka z powiatu bialskiego – 1 500 zł;
 - 3) świadczenie dla rodziny zastępczej pełniącej funkcję rodziny pomocowej – 500 zł.

7. Zadania realizowane przez Miasto Biała Podlaska na podstawie porozumień z organami administracji rządowej

W 2012 r. MOPS realizował resortowy projekt konkursowy „Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”, pod nazwą „Koordynator 2012” finansowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Pozwoliło to na zatrudnienie **1 koordynatora** rodzinnej pieczy zastępczej, który prowadził pracę z rodzinami zastępczymi przeżywającymi trudności opiekuńczo - wychowawcze.

Na powyższe zadanie wydatkowano kwotę **6 667 zł**, która w 70% była dotowana przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

MOPS realizował także resortowy program wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pod nazwą „Asystent Rodziny” oraz „Asystent rodziny-druga edycja”. W ramach programu zatrudniono 3 asystentów rodziny. Na powyższe zadanie wydatkowano kwotę **32 086 zł**, która w 70% była dotowana przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

V. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z INNYCH USTAW

1. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej został powołany zarządzeniem Nr 8/2002 Prezydenta Miasta Biała Podlaska z dnia 31.07.2002 r. w miejsce istniejącego wcześniej Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej. Obszarem działania Zespół obejmuje teren miasta Biała Podlaska i powiat bialski.

Zadania Zespołu to prowadzenie wszelkich spraw związanych z wydawaniem orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności oraz wydawanie legitymacji osoby niepełnosprawnej, oraz współpraca z Biurem Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, przedstawicielami administracji rządowej i samorządowej, a także innymi organami orzecznictwa rentowego i współpraca z Miejskimi i Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej.

W skład Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej oprócz przewodniczącego i sekretarza wchodzi:

- lekarze – 12 osób (o specjalnościach: choroby wewnętrzne, pediatria, kardiologia dziecięca, okulistyka, otolaryngologia, psychiatria, neurologia, rehabilitacja medyczna, ortopedia - traumatologia, kardiologia),
- psychologowie – 3 osoby,
- pedagodzy – 2 osoby
- doradcy zawodowi – 2 osoby
- pracownicy socjalni - 4 osoby

Orzekanie o stopniu niepełnosprawności – dotyczy osób powyżej 16 roku życia.

Do Zespołu w 2012 r. wpłynęło 1845 wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, to jest o 194 wnioski więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Wnioski składane były głównie w celu:

- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji i uzyskania przez opiekuna świadczenia pielęgnacyjnego – 466 wniosków,
- odpowiedniego zatrudnienia - 367 wniosków,
- uzyskania prawa do zasiłku pielęgnacyjnego - 250 wniosków,
- uzyskania karty parkingowej - 128 wniosków,
- konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze - 210 wniosków,
- oraz szkolenia, uczestnictwa w terapii zajęciowej, ulg i uprawnień, zamieszkiwania w oddzielnym pokoju, uzyskania przez opiekuna urlopu wychowawczego w dodatkowym wymiarze.

W roku 2012 Powiatowy Zespół wydał 1724 orzeczenia w stosunku do osób powyżej 16 roku życia, w tym:

- 1570 orzeczeń z określeniem stopnia niepełnosprawności;
- 105 orzeczeń o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych;
- 49 orzeczeń o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności

Orzekanie o niepełnosprawności – dotyczy osób poniżej 16 roku życia.

W 2012 r. do Zespołu wpłynęło 297 wniosków w celu wydania orzeczenia o niepełnosprawności dla dzieci w tym:

- 227 w celu uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego,
- 54 w celu uzyskania świadczenia pielęgnacyjnego,

- 16 dla innych celów,
- W roku 2012 wydano 311 orzeczeń o niepełnosprawności, w tym:
- 276 orzeczeń z zaliczeniem do osób niepełnosprawnych,
 - 32 orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych,
 - 3 orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności.

- W 2012 r. Zespół wydał 192 legitymacje dokumentujące niepełnosprawność, w tym:
- 57 legitymacji wydano osobom przed 16 rokiem życia na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności,
 - 135 legitymacji wydano osobom po 16 roku życia na podstawie ważnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.

Do Zespołu wpłynęły 154 odwołania od wydanych orzeczeń. Zespół skorzystał z uprawnienia do zmiany jednego orzeczenia, pozostałe 153 odwołania zostały przekazane do organu drugiej instancji - Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lublinie.

2. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

W 2012 r. na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, zgodnie z Uchwałą Nr XIX/170/12 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 7 maja 2012 r. zmienioną Uchwałą Nr XXII/211/12 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 19.10.2012 r. przeznaczono ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kwotę 1 578 058 zł.

Środki te wydatkowano na następujące cele:

1. dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych
Na realizację powyższego zadania w 2012 r. wydatkowano 6 258 zł zawierając trzy umowy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.
 - Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „PROSTA” zorganizowało imprezę pn. „Euromajówka 2012”, w której wzięło udział 120 dorosłych niepełnosprawnych mieszkańców Białej Podlaskiej.
 - Podlaski Oddział Polskiego Towarzystwa Stwardnienia Rozsianego zorganizował imprezę turystyczno-kulturalną pn. „Nasza stolica – wyjazd integracyjny”, w której wzięło udział 23 osoby niepełnosprawne.
 - Koło Podlaskiego Związku Niewidomych w Białej Podlaskiej zorganizowało spotkanie integracyjne z okazji Dnia Białej Laski dla 20 osób niepełnosprawnych.
2. dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów.
W 2012 r. w ramach zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze udzielono pomocy 272 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 269 902 zł, z czego 48.340 zł przeznaczono na realizację wniosków dotyczących 36 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Dofinansowano m.in. zakup: aparatów słuchowych, wózków inwalidzkich, różnego rodzaju protez, obuwia ortopedycznego, szyn do obuwia ortopedycznego, aparatu do leczenia bezdechu, podpórek i kul łokciowych, protez piersi, pionizatorów, pieluchomajtek, cewników, materacy i poduszek przeciwoleżynowych, soczewek okularowych.
Ponadto 10 osób niepełnosprawnych otrzymało dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego na kwotę 13 815 zł, w tym 4 dzieci na kwotę 9 463 zł, z przeznaczeniem na zakup: rowerów rehabilitacyjnych, kombinezonu do poprawy chodu oraz komputerów wraz ze specjalistycznym oprogramowaniem;

3. dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusie rehabilitacyjnym

W 2012 r. dofinansowano pobyt na turnusie rehabilitacyjnym 245 osobom niepełnosprawnym, w tym 30 dzieciom oraz dodatkowo 73 indywidualnym opiekunom. Wyplacono dofinansowanie w łącznej wysokości 263 233 zł.

4. likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

W 2012 r. z dofinansowania ze środków PFRON do likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania skorzystało 5 osób niepełnosprawnych na łączną kwotę 28 493 zł, dofinansowano m.in.: zakup schodolaza, dostosowanie trzech łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych, poszerzenie drzwi balkonowych.

W ramach likwidacji barier technicznych udzielono wsparcia ze środków PFRON 10 osobom niepełnosprawnym na kwotę 20 230 zł dofinansowując m.in. zakup 6 łóżek ortopedycznych, dwa podjazdy szynowe, podnośnik łazienkowo-wannowy, pas transportowy z baterią do podnośnika łazienkowego, dwa wózki prysznicowo-toaletowe.

Dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się otrzymało 8 osób niepełnosprawnych na kwotę 14 387 zł, w tym 1 dziecko na kwotę 2 472 zł, dofinansowano m.in. zakup czterech przenośnych komputerów z dostępem do Internetu, trzy systemy Streamer wspomagające słyszenie i komunikację. Łącznie na likwidację barier funkcjonalnych wydatkowano kwotę 63 110 zł.

5. dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatu terapii zajęciowej

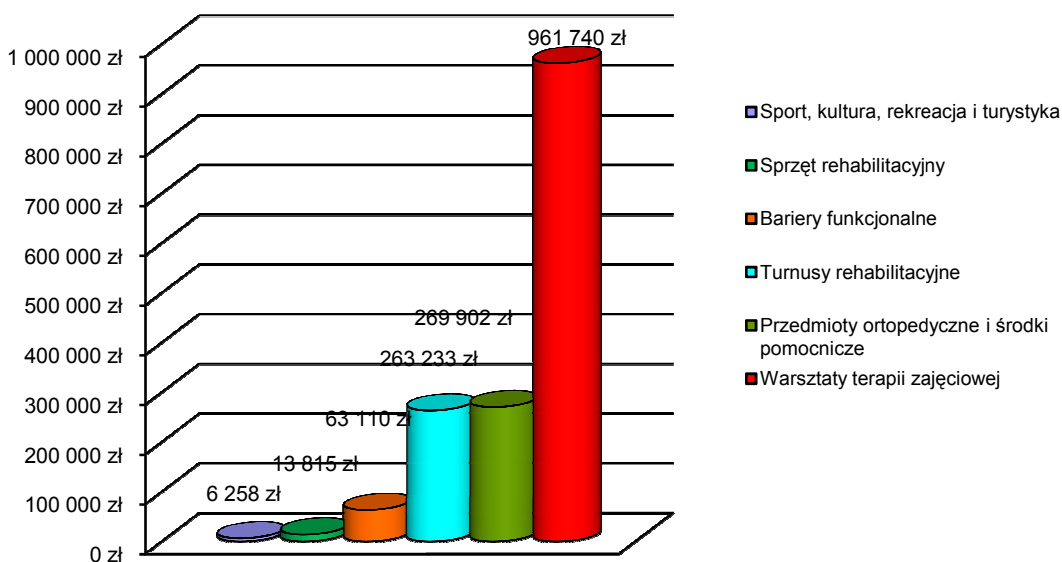
W roku 2012 na terenie miasta Biała Podlaska funkcjonowały dwa warsztaty terapii zajęciowej:

- Warsztat Terapii Zajęciowej przy Spółdzielni Inwalidów „ELREMET” obejmujący terapią 35 osób niepełnosprawnych, w tym 26 mieszkańców Białej Podlaskiej, na którego działalność wydatkowano ze środków PFRON kwotę 517 860 zł;
- Warsztat Terapii Zajęciowej przy Ośrodku „Misericordia” Caritas obejmujący terapią 30 osób niepełnosprawnych (od dnia 28 grudnia 2012 r. 32 osoby niepełnosprawne), w tym 15 mieszkańców Białej Podlaskiej, na którego działalność wydatkowano ze środków PFRON kwotę 443 880 zł.

Łącznie na działalność obu warsztatów terapii zajęciowej przekazano ze środków PFRON kwotę 961 740 zł.

Ponadto powyższe zadanie dofinansowywane było, zgodnie z art. 10 b ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w 10% z budżetu:

- Miasta Biała Podlaska w kwocie – 68 275 zł;
- powiatu bialskiego w kwocie – 38 585 zł.

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Pracownicy Działu Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w roku 2012 ściśle współpracowali z Miejską Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych oraz organizacjami pozarządowymi. W ramach współpracy przekazywane były informacje dotyczące zadań realizowanych przez Ośrodek, jak również zadań i programów Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Dodatkowo realizowane były specjalistyczne usługi transportowe. W ramach świadczonych usług dowożonych było 13 niepełnosprawnych dzieci do przedszkoli oraz szkół, jak również 1 dorosła osoba niepełnosprawna w celach związanych z rehabilitacją leczniczą.

3. Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej

Uchwałą Nr VI/62/11 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 18 kwietnia 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania (Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 2011 r. Nr 85, poz. 1596) oraz Zarządzeniem Nr 279/2011 Prezydenta Miasta Biała Podlaska z dnia 12 października 2011 r. został powołany **Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie** w Białej Podlaskiej z kadencją na lata 2011 – 2015.

W skład Zespołu wchodzi 13 przedstawicieli instytucji i organizacji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej.

W roku 2012 odbyło się 5 posiedzeń Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Na spotkaniach Zespół omawiał prace grup roboczych, ich plan działania, opracowywał szczegółowe procedury postępowania grup roboczych.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta Biała Podlaska na lata 2012 – 2015 przyjętym Uchwałą Nr XII/123/11 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 28 listopada 2011 r.

Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów tj.

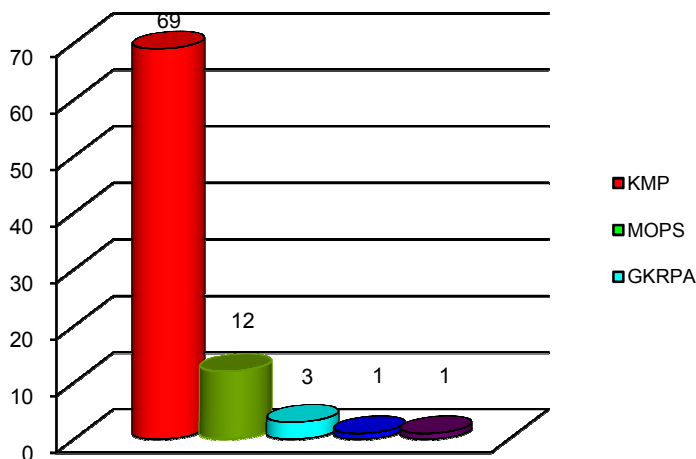
- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- Policji,
- oświaty,
- ochrony zdrowia,
- kuratorów sądowych,
- prokuratorów
- oraz przedstawicieli innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „**Niebieskie Karty**”.

Procedura ta obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia.

W okresie sprawozdawczym do Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wpłynęło **86 „Niebieskich Kart”**, w tym:

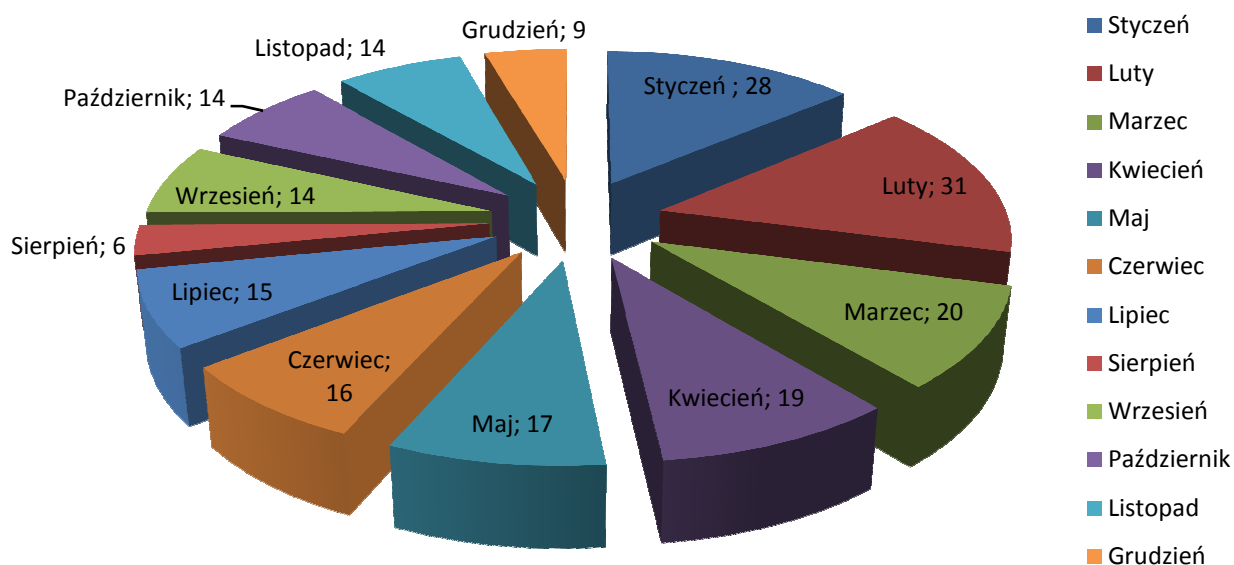
- **69** „Niebieskich Kart” wpłynęło z Komendy Miejskiej Policji w Białej Podlaskiej
- **12** „Niebieskich Kart” wpłynęło z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej
- **3** „Niebieskie Karty” wpłynęły z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska
- **1** „Niebieska Karta” wpłynęła z Zespołu Interdyscyplinarnego z Zalesia
- **1** „Niebieska Karta” wpłynęła z Zespołu Interdyscyplinarnego z Lublina

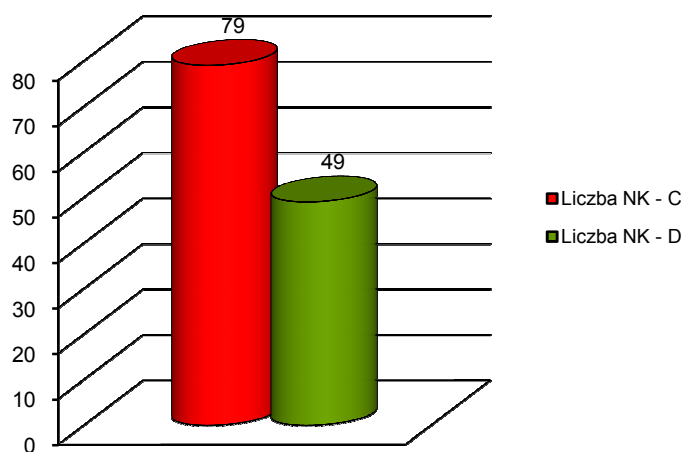
Liczba wypełnionych "Niebieskich Kart - A" przez uprawnione podmioty

W związku z tym utworzono **86 grup roboczych** w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

Spotkania grup roboczych w poszczególnych miesiącach 2012 r.

Na posiedzeniach grup roboczych wypełniono **79 formularzy „Niebieskich Kart – C”** z osobami, co, do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz **49 formularzy „Niebieskich Kart – D”** z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

Ilość wypełnionych formularzy NK - C i NK - D na posiedzeniach grup roboczych

W 2012 r. prowadzono też 17 „Niebieskich Kart” z 2011 roku, z czego 14 zakończono, a 3 są w dalszym ciągu prowadzone.

W okresie sprawozdawczym z inicjatywy członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej zrealizowano dwa szkolenia dla przedstawicieli instytucji i organizacji działających w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Pierwsze zostało zorganizowane w dniu 29 marca 2012 roku przez Zastępcę Naczelnika Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Białej Podlaskiej i jednocześnie członka Zespołu Interdyscyplinarnego dla Zespołu Dzielnicowych KMP w Białej Podlaskiej i pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej dot. procedury „Niebieskiej Karty” i zjawiska przemocy w rodzinie.

Drugie szkolenie „**Budowanie lokalnego systemu wsparcia w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie**” zostało zorganizowane w dniu 23 listopada 2012 r.

Szkolenie skierowane było do członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, policjantów Komendy Miejskiej Policji, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska, pedagogów z bialskich szkół, kuratorów sądowych oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych.

W trakcie kilkumiesięcznych prac Zespołu i grup roboczych pojawiły się trudności, związane z brakiem miejsc, do których można by kierować sprawców przemocy w rodzinie, w celu podjęcia przez nich terapii i udziału w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ponadto utrudnieniem współpracy pomiędzy instytucjami działającymi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest niska frekwencja przedstawicieli niektórych podmiotów podejmujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na spotkaniach grup roboczych (najczęściej w posiedzeniach grup roboczych biorą udział pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej i dzielnicowi Komendy Miejskiej Policji w Białej Podlaskiej). Wiele trudności sprawia też brak jasnych standardów i procedur działania zespołu interdyscyplinarnego i nierównomierne obciążenie pracą członków zespołu interdyscyplinarnego.

Z ponad rocznej pracy Zespołu i grup roboczych wynika potrzeba organizowania spotkań i szkoleń dla przedstawicieli instytucji i organizacji pozarządowych działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu zwiększenia wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie, wypracowania skuteczniejszych metod działania podejmowanych wspólnie przez instytucje i organizacje pozarządowe. Konieczne wydaje się również zorganizowanie szkoleń z zakresu procedur i przepisów prawnych dot. przemocy w rodzinie (zagadnienia z prawa karnego, elementy prawa rodzinnego, wiadomości o procedurach prawnych w postępowaniu karnym i cywilnym).

VI. INNE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ MOPS W 2012 ROKU

Aktywny samorząd

Miasto Biała Podlaska w 2012 r. przystąpiło do realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd” zatwierdzonego uchwałą nr 3/2012 Rady Nadzorczej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 28 marca 2012 r. Zgodnie z zawartym w dniu 5 czerwca 2012 r. Porozumieniem nr O-03/14/AS/2012 jednostką organizacyjną realizującą program był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej. W ramach programu osoby niepełnosprawne mogły ubiegać się o następującą pomoc:

Obszar A - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,

Obszar B1 - pomoc w zakupie specjalistycznego sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem,

Obszar B2 - pomoc w zakupie urządzeń lektorskich,

Obszar B3 - pomoc w zakupie urządzeń brajlowskich,

Obszar C - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

Obszar D - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

Obszar E pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B

Złożono 12 wniosków, 5 kwalifikowało się do dofinansowania. W ramach zawartych umów dofinansowano zakup 4 wózków inwalidzkich o napędzie elektrycznym na łączną kwotę 55 860 zł (Obszar C) oraz zakup specjalistycznej myszy komputerowej na kwotę 2 061 zł (Obszar B1).

VII. KONTROLE MERYTORYCZNO - FINANSOWE W MOPS ORAZ W JEDNOSTKACH PODLEGŁYCH W RAMACH SPRAWOWANEGO PRZEZ MOPS NADZORU

1. Kontrole zewnętrzne

1. W dniu 2.04.2012 r. inspektorzy Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego Miasta Biała Podlaska przeprowadzili kontrolę stanu technicznego budynku Noclegowni dla bezdomnych. Nie wydano zaleceń pokontrolnych.

2. W okresie 16.04 – 22.05.2012 r. Urząd Kontroli Skarbowej w Lublinie dokonał audytu gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej wydatkowanymi w ramach realizowanego projektu systemowego „Dzieci! mam pracę...- promocja integracji społeczno - zawodowej w Białej Podlaskiej.” W wyniku przeprowadzonego audytu kontrolujący nie stwierdzili żadnych nieprawidłowości i nie wydali zaleceń pokontrolnych.

3. W terminie 5.07 - 6.07. 2012 r. została przeprowadzona przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie kontrola realizacji projektu systemowego „Dzieci! mam pracę...- promocja integracji społeczno - zawodowej w Białej Podlaskiej. Kontrolujący nie stwierdzili nieprawidłowości/ uchybień w realizacji projektu, nie wydano zaleceń pokontrolnych.

4. W dniu 31.08.2012 r. Wydział Kontroli Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie dokonał niezapowiedzianych czynności kontrolnych – wizyty monitoringowej, realizowanego projektu systemowego „Dzieci! mam pracę...- promocja integracji społeczno – zawodowej w Białej Podlaskiej”. W informacji pokontrolnej nie stwierdzono nieprawidłowości i nie wydano zaleceń.

5. Państwowa Inspekcja Pracy Oddział w Białej Podlaskiej przeprowadziła w dniach 22.10.2012, 16.11.2012, 20.11.2012 r. kontrolę przestrzegania w Ośrodku przepisów prawa pracy i bhp. W wyniku przeprowadzonej kontroli Inspektor Pracy nie wydał nakazu pokontrolnego.

6. W dniu 28.11.2012 r. została przeprowadzona przez Referat Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Biała Podlaska kontrola problemowa w zakresie przygotowania MOPS do realizacji zadań obronnych wynikających z *Planu operacyjnego funkcjonowania Miasta Biała Podlaska w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny*. Protokół pokontrolny został wydany bez zastrzeżeń.

7. W dniu 5.12.2012 r. Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie, Delegatura w Białej Podlaskiej, rozpoczął czynności kontrolne w ramach kontroli problemowej z zakresu przyznawania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki osobom opuszczającym całodobowe placówki opiekuńczo - wychowawcze i rodziny zastępcze, zakres kontroli objął również weryfikację zgodności zatrudniania pracowników z ustawowo określonymi wymogami kwalifikacyjnymi. Kontynuację kontroli przesunięto na rok 2013.

8. W dniu 24.02.2012 r. została przeprowadzona w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności kontrola problemowa Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w zakresie stosowania standardów postępowania orzeczniczego oraz merytoryczno – prawnej poprawności wydawanych orzeczeń. Protokół pokontrolny wydano bez zaleceń pokontrolnych.

2. Kontrole wewnętrzne

Kontrola zarządcza w MOPS jest prowadzona przez dyrektora, jak również przez zastępcę dyrektora, głównego księgowego oraz koordynatora Działu Pomocy Środowiskowej, kierownika Działu Pomocy Osobom Niepełnosprawnym, koordynatora realizacji projektu systemowego.

Kontrola ma charakter bieżący. Polega na ciągłym nadzorowaniu podległych pracowników w zakresie badania prawidłowości sporządzanych dokumentów odzwierciedlających czynności w toku bądź już dokonane.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w wykonywaniu czynności służbowych, sporządzane są notatki służbowe dyscyplinujące pracowników, bądź zostają zastosowane instrumenty dyscyplinujące przewidziane zapisami kodeksu pracy.

3. Kontrole przeprowadzane przez MOPS

W 2012 r. MOPS przeprowadził kontrole:

- 1) w okresie od 13.11 do 16.11.2012 r. w Warsztacie Terapii Zajęciowej przy Spółdzielni Inwalidów „ELREMET” w Białej Podlaskiej;
- 2) w okresie od 19.11 do 23.11.2012 r. w Środowiskowym Domu Samopomocy prowadzonym przez Ośrodek Misericordia „Caritas” w Białej Podlaskiej;
- 3) w okresie od 28.11 do 4.12.2012 r. w Warsztacie Terapii Zajęciowej funkcjonującym przy Ośrodku Misericordia „Caritas” w Białej Podlaskiej;
- 4) w dniu 29.11.2012 r. w Stowarzyszeniu Pomocy Rodzinie Profilaktyki i Terapii w Konstancynie, Wojewódzki Ośrodek Pomocy Rodzinie SENS im. J. Dziedzica w Białej Podlaskiej;
- 5) w dniu 10.12.2012 r. w siedzibie Zarządu Okręgowego Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej.

VIII. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Aktualna sytuacja społeczno – gospodarcza sprawia, iż pomoc społeczna powinna stwarzać poczucie bezpieczeństwa socjalnego, pomagać w tworzeniu właściwych warunków życia i zaspokojenia potrzeb społeczności lokalnej. Istotnym zadaniem jest również wspomaganie rodziny w pełnieniu jej funkcji.

Realizacja tak określonych celów winna być oparta na właściwie funkcjonującej bazie instytucjonalnej, materialnej oraz wykwalifikowanej kadrze.

Analiza dotychczasowych danych pozwala określić następujące wnioski:

1. Warunki lokalowe MOPS nadal są trudne, brak jest pomieszczenia do indywidualnych rozmów czy kontaktów pracowników socjalnych czy psychologów z osobami wymagającymi wsparcia.
2. Zasoby kadrowe przy udziale środków UE są wystarczające, jednakże w przypadku braku wsparcia finansowego ze środków zewnętrznych, wymóg organizacyjny dotyczący liczby pracowników socjalnych w przeliczeniu na mieszkańców miasta nie będzie spełniony.
3. Wysokie koszty utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wskazują na potrzebę rozwijania rodzinnych form pieczy zastępczej oraz konieczność tworzenia nowych rodzin zawodowych bądź też rozważenie możliwości utworzenia na terenie miasta rodzinnego domu dziecka.
4. Konieczne jest wspieranie rodzin w pełnieniu podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowania dzieci poprzez działania asystentów rodziny, rodzin wspierających

czy pomocowych, a rodzin zastępczych poprzez wsparcie koordynatora, co generuje dodatkowe środki finansowe.

5. Istotne jest rozwijanie poradnictwa specjalistycznego i doradztwa niezbędnego do przezwyciężania trudności i radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.
6. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zatwierdzony Uchwałą Rady Miasta Biała Podlaska Nr XII/123/11 z dnia 28 listopada 2011 r. przewiduje utworzenie punktu interwencji kryzysowej, utworzenie miejsc hostelowych dla ofiar przemocy w rodzinie oraz sprawców przemocy – co wiąże się z dodatkowymi kosztami dla miasta.
7. Na gminie ciąży obowiązek pokrywania części kosztów pobytu osób skierowanych do domów pomocy społecznej. Uwzględniając zarówno zmianę kosztów pobytu (wzrost), jak też zwiększone potrzeby mieszkańców – starzenie się społeczeństwa, należy brać pod uwagę stały wzrost wydatków na ten cel bądź rozważyć utworzenie domu pomocy społecznej na terenie miasta.
8. Zasadnym jest poszerzenie oferty środowiskowego systemu wsparcia dla osób starszych m. in. w oparciu o np. dom dziennego pobytu.
9. Bezrobocie i trudna sytuacja materialna od wielu lat stanowi główną przyczynę przyznawania świadczeń z pomocy społecznej. Problem ten dotyka nie tylko osoby po 50 r. życia ale też młodych, którzy wywodzą się z rodzin wieloproblemowych, nie posiadają wykształcenia, obciążone są tzw. „dziedziczeniem biedy”. Odsetek takich rodzin i osób, które stale korzystają z pomocy społecznej systematycznie rośnie. Ważne jest, by w stosunku do tych osób odpowiednio wcześniej podejmować działania wspierające i motywujące, które w efekcie zahamują proces wykluczenia społecznego. W związku z tym, iż świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznawane są przede wszystkim na uzupełnienie kosztów utrzymania, pokrycie niezbędnych potrzeb bytowych i mieszkaniowych (czynsz, energię, opał) – wydaje się zasadne by na terenie miasta powstawały mieszkania socjalne o obniżonym standardzie i niskich kosztach użytkowania, co rozwiąże problem osób z niskimi dochodami.